

P ř e d k l á d a c í z p r á v a

Vláda v souvislosti s projednáváním návrhu zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů svým usnesením č. 531 z 23. května 2007 uložila ministru financí zpracovat a vládě předložit do 31.12.2008 návrh nového zákona o daních z příjmů s cílem jeho výrazného zjednodušení. Přestože se nejedná o zpracování úpravy koncepčně zcela nové a zpracování není zahrnuto do plánu legislativních prací vlády, byl ve druhém pololetí roku 2007 zpracován návrh věcného záměru nové zákonné úpravy zdaňování příjmů s cílem posouzení některých nových přístupů již při jejich formulaci a nastavení tak dispozic pro vypracování paragrafovaného znění.

Souběžně s vypracováním návrhu věcného záměru nového zákona o daních z příjmů byl dokončen na základě úkolu z plánu nelegislativních prací vlády (usnesení č. 849 ze dne 25. července 2007) audit výjimek, resp. podrobná analýza příjmů osvobozených od daně, nezdanitelných částí základu daně, odčitatelných položek od základu daně a slev na dani u fyzických a právnických osob. Jeho cílem bylo testování jejich odůvodnitelnosti zejména ze systémových důvodů a v opačném případě sledující záměr jejich maximálního omezení v nové právní úpravě s tím, že závěry přijaté k této analýze budou využity při konkretizaci návrhu nového zákona. Zpracovaný audit je proto významnou součástí předkládaného návrhu věcného záměru, neboť do značné míry ovlivňuje vymezení dílčích částí věcného záměru a v návaznosti na to ovlivní i konkrétní nastavení pravidel nového zákona. Vedle systémovosti a spravovatelnosti bylo dalším východiskem pro hodnocení existujících výjimek stanovení pěti základních sociálních a celospolečenských priorit, které by měly být podporovány daňovými nástroji.

Návrh věcného záměru zákona o daních z příjmů byl včetně analýzy všech výjimek ze zdanění předložen poradě ekonomických ministrů. Porada ekonomických ministrů v prosinci 2007 nepřijala k materiálům žádné závěry. I proto byly v dubnu 2008 věcný záměr zákona i analýza výjimek ze zdanění předloženy do veřejné diskuse v rámci zahájení reformy daňového systému s účinností k 1.1.2010. Tato diskuse byla ukončena ke konci června. t.r. Paralelně byly na základě zevrubných diskusí znovu posouzeny jednotlivé problematiky upravené v současně platném zákoně o daních z příjmů a přijaty některé nové závěry. Souběžně pokračovala činnost pracovní skupiny, která nejen na základě různých analýz celou problematiku znovu posuzovala s cílem nalezení optimálních řešení pro naplnění základního zadání – připravit nadčasovou, výrazně zjednodušenou právní normu zdaňování příjmů. Po vyhodnocení všech připomínek vzešlých z veřejné diskuse, která přinesla i některé nové náměty a impulsy, byl návrh věcného záměru dopracován. Nejvíce připomínek bylo uplatněno k návrhu na sjednocení základu daně z příjmů a vyměřovacích základů pro zákonná pojištění, které představuje zásadní změnu oproti platné úpravě a vyžaduje provést řadu navazujících kroků pro bezproblémovou praktickou aplikaci. Proto byl vypracován samostatný materiál pro jednání Porady ekonomických ministrů k této problematice s cílem posouzení správnosti tohoto návrhu a založení jasných dispozic pro jeho další rozpracování, kde bude nezbytná úzká součinnost s dalšími ministerstvy (MPSV, MZdr) a úřady (zejména Český statistický úřad).

Rozhodnutí o používání a rozsahu daňových výjimek v novém zákoně o daních z příjmů v návaznosti na výstupy z provedeného auditu a na něho navazujících zásadních připomínek významné části připomínkových míst je ponecháno na projednání v úrovni vlády.

Hlavní prioritou návrhu koncepce nové právní úpravy v oblasti zdaňování příjmů zůstává zjednodušení současné úpravy zákona o daních z příjmů, která je díky svému více než

patnáctiletému působení (94 novel, z toho 13 zásadních) značně nepřehledná a tím stále méně srozumitelná. Nová úprava by také měla navázat na impuls, který byl dán současné platné právní úpravě zákona o daních z příjmů prostřednictvím v nedávné době schváleného zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů, který oblast daní z příjmů výrazně posunul směrem k příznivému daňovému prostředí.

Výchozím záměrem je zpracování nového zákona o daních z příjmů do jedné normy, tj. společné jak pro fyzické, tak i právnické osoby s tím, že bude důsledně sledováno oddělení jednotlivých problematik. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů bude nově integrován do samostatné části nového zákona. Současně je předpokládáno zrušení daně dědické a daně darovací, kde stávající principy budou transponovány do podmínek zdaňování příjmů. Daň z převodu nemovitostí bude zrušena, v oblasti daní z příjmů pouze s částečnou kompenzací dotýkající se rušených časových testů pro osvobození příjmů z prodeje nemovitostí u fyzických osob a jejich nahrazení systémem zdaňování kapitálových zisků.

Věcný záměr v řadě oblastí navazuje na principy současné právní úpravy, případně je precizuje nebo zavádí nové prvky, např.:

- přehodnocení kategorizace příjmů fyzických osob sledující zúžení počtu dílčích základů daně,
- zjednodušení nakládání s majetkem (zejména rozhodování mezi opravou a technickým zhodnocením, resp. posuzování zásahů do majetku nikoliv podle věcného obsahu, ale jednoduše podle výše vynaložených prostředků v porovnání se vstupní cenou příslušného majetku),
- posuzování výdajů zaměstnavatele na zaměstnance s akcentem na výrazné rozšíření jejich daňové uznatelnosti při jejich důsledném zdanění u zaměstnance,
- úplné osvobození dividend a podílů na zisku vyplácených právnickým osobám a současně důsledné zdanění těchto příjmů u fyzických osob se zavedením určitého limitu pro osvobození, a to včetně dalších příjmů ze zcizení kapitálového majetku,
- uplatňování daňových ztrát bez omezení v čase.

U fyzických osob se dále navrhuje:

- zdaňovat rozdíl mezi příjmy a výdaji (zisk) v případě prodeje movitých věcí nezahrnutých do obchodního majetku s tím, že do zákonem stanoveného limitu bude tento rozdíl (zisk) od daně osvobozen,
- zdaňování v případě změny daňového rezidentství poplatníka,
- zavedení zaměstnaneckého výdajového paušálu, který nebude stanoven v absolutní výši, ale v procentní výši z příjmů zaměstnance s maximálním limitem,
- u daně vybírané srážkou u zaměstnanců bude možno tuto srážku ve vymezených případech považovat za zálohu a započítat ji na celoroční daňovou povinnost,
- ponechání daňových bonusů v rámci daňového zvýhodnění na děti. Jde totiž o prioritu, která v tomto případě dostala přednost před zjednodušením zákona,
- jednoznačné dokončení procesu tzv. superhrubé mzdy.

Záměr vypracování dlouhodobě stabilní normy zdaňování příjmů je poněkud oslaben souběžně probíhajícími pracemi na nové kodifikaci Obchodního a Občanského zákoníku. Nesladěnost termínů účinnosti těchto základních kodexů neumožňuje odpovídající reakce na tyto nové normy do nové právní úpravy zdaňování příjmů. Vzniká tak reálné nebezpečí objektivní nutnosti bezprostředně navazující novelizace nového zákona o daních z příjmů. Do návazně zpracovávaného paragrafovaného znění návrhu nového zákona o daních z příjmů

bude promítnuta i nová terminologie již vládou schváleného návrhu paragrafovaného znění daňového řádu, která ve věcném záměru zatím v plné šíři použita není.

Vzhledem k tomu, že práce na věcném záměru byly zahájeny před 1. listopadem 2007, nevztahuje se na tento návrh povinnost zpracovávat hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA), jak bylo rozhodnuto usnesením vlády ze dne 22. srpna 2007 č. 927. Práce spojené s tímto věcným záměrem přímo souvisejí a navazují na zahájenou reformu veřejných financí a byly zahájeny v návaznosti na vládou schválený návrh zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů.

Po schválení věcného záměru bude v dalších fázích legislativního procesu připravena dopadová studie, která podrobně rozebere navrhované koncepty a navrhne konkrétní parametry (sazby, výši odečitatelných položek, atd.), jako součást legislativního návrhu s odůvodněním podle Metodiky pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

Věcný záměr v dané fázi legislativního procesu neobsahuje konkrétní parametry, které budou do zákona doplněny až ve vazbě na politická rozhodnutí. Proto nejsou v této fázi zpracování věcného záměru dovedeny do konkrétních údajů dopady připravované právní úpravy. Nicméně jedním ze základních předpokladů je dosažení neutrálních rozpočtových dopadů.

Účinnost nového zákona o daních z příjmů s ohledem na rozpracování věcného záměru, s ohledem na délku odpovídajícího legislativního procesu a na nutnou legisvakanční lhůtu lze předpokládat nejdříve k 1.1.2011.

Vyhodnocení řádného připomínkového řízení

Návrh věcného záměru zákona včetně zpracované analýzy příjmů osvobozených od daně, nezdanitelných částí základu daně, odčitatelných položek od základu daně a slev na dani u fyzických a právnických osob byl dne 19. září 2008 rozeslán do vnějšího připomínkového řízení v souladu s legislativními pravidly vlády všem povinným připomínkovým místům a dalším vybraným připomínkovým místům z okruhu doporučených s termínem ukončení dne 13. října 2008. Dne 23. října 2008 proběhlo na Ministerstvu financí konferenční projednání zásadních připomínek povinných připomínkových míst a dne 4. 11. a 12. 11. 2008 projednání zásadních připomínek nepovinných připomínkových míst.

Z celkového počtu 49 oslovených povinných připomínkových míst uplatnilo připomínky 33. Těchto 33 povinných připomínkových míst uplatnilo celkem 109 připomínek zásadního charakteru. Z těchto 109 zásadních směřovalo do oblasti vlastního návrhu věcného záměru zákona 66 připomínek a do oblasti analýzy oprávněnosti daňových výjimek byl směřován počet 43 připomínek. Výsledky připomínkového řízení se všemi uplatněnými připomínkami od povinných připomínkových míst jsou zachyceny v části IV. předkládaného materiálu. Ze 66 připomínek zásadního charakteru zůstává neuzavřeno 8 s rozporem. Z nich některé nebyly na úrovni náměstků projednávány, neboť velmi úzce tyto rozpory souvisejí s problematikou návrhu na zrušení daňových výjimek. Oblast zásadních připomínek k výstupům z provedené analýzy oprávněnosti daňových výjimek byla až na 3 výjimky uzavřena s rozporem. Protože záměrem v oblasti návrhu rušení daňových výjimek je posouzení využívání daňových výjimek jako celku ponecháno na zvážení a rozhodnutí vlády, nebyly tyto rozpory projednávány na úrovni náměstků.

Ministerstvo obrany spolu s Ministerstvem vnitra požadují k podporovaným celospolečenským prioritám přiřadit obranu a bezpečnost ČR, rovněž Ministerstvo životního prostředí požaduje rozšíření o prioritu ochrany životního prostředí.

Přehled zásadních připomínek, které jsou předkládány vládě k projednání jako rozpor, jenž se nepodařilo vyřešit a stanoviska Ministerstva financí jako předkladatele návrhu k těmto připomínkám:

A K části týkající se zdaňování fyzických osob:

I. Zásadní připomínky k věcnému návrhu zákona od povinných připomínkových míst

1. Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nesouhlasí s navrhovanou úpravou zdaňování příjmů z prodeje nemovitostí. Požadují zachování časového testu pro osvobození těchto příjmů.

Stanovisko Ministerstva financí

Zrušení osvobození se nedotkne nemovitostí, na které se vztahuje priorita, tedy nemovitostí určených k bydlení. Příjmy z prodeje nemovitostí budou považovány za příjem z kapitálového majetku, pro který v rámci zjednodušení daňového zákona bude stanoven roční limit pro osvobození zisku z kapitálového majetku. Změna se dotkne pouze nemovitostí nabytých ode dne účinnosti zákona.

2. Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nesouhlasí s navrhovanou úpravou zdaňování příjmů z prodeje cenných papírů. Požadují zachování časového testu pro osvobození těchto příjmů.

Stanovisko Ministerstva financí

Příjmy z prodeje cenných papírů budou obdobně jako příjmy z prodeje nemovitostí považovány za příjem z kapitálového majetku, pro který v rámci zjednodušení daňového zákona bude stanoven roční limit pro osvobození zisku z kapitálového majetku. Změna se dotkne pouze cenných papírů nabytých ode dne účinnosti zákona.

3. Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra

Z daňového hlediska vyjadřují nesouhlas se stejným daňovým režimem u vybraných příjmů vyplácených v souvislosti s výkonem služby vojáka z povolání resp. příslušníků bezpečnostních sborů s tím, že tyto příjmy nelze srovnávat s plněním poskytovaným na základě pracovněprávních vztahů. S odkazem na novou definici pojmu základu daně u příjmů ze závislé činnosti MO upozorňuje, že skutečnost v případě příjmů, které nově nebudou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob a budou tak zároveň podléhat srážce sociálního a zdravotního pojištění, si v podmínkách organizačních složek státu vyžádá zvýšení požadavků na čerpání prostředků státního rozpočtu z důvodů navýšení jejich potřeby na povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem, a že navýšením vyměřovacích nákladů pro odvod sociálního pojištění dojde i k navýšení základu pro výpočet dávek důchodového a nemocenského pojištění. Dále uvádí, že by bylo nezbytné dosud nezdaňované dávky úměrně navýšit, neboť nelze připustit tak zásadní propad úrovně péče státu o příslušníky ozbrojených sil a současně velmi negativní vliv na budování profesionální armády ČR. MV uvádí, že služební poměr klade na příslušníky vyšší nároky jak psychické tak fyzické, že navrhovaný postup dále narušuje rovnováhu mezi zpřísněným režimem výkonu služby a požadavky kladenými na příslušníka na straně jedné a odměnou za práci na straně druhé. Navrhované

sjednocení právní úpravy týkající se služebního poměru a ostatních zaměstnaneckých vztahů resp. snižování jejich výsad vede k diskriminaci příslušníků bezpečnostních sborů, neboť se jedná de facto o snížení jejich odměny za práci.

Stanovisko Ministerstva financí

Nesouhlasí, že není z daňového hlediska možný stejný postup pro všechny poplatníky s příjmy ze závislé činnosti s funkčními požitky nacházející se ve srovnatelné situaci, tedy bez ohledu na skutečnost z jakého „závislého vztahu“ předmětné příjmy poplatníkovi plynou. Neakceptuje názor, že snížení výsad příslušníků bezpečnostních sborů znamená faktické snižování odměn za práci, neboť se jedná ze strany poskytovatele o plnění vedle platu.

Vzhledem k tomu, že se tato připomínka vztahuje ke konkrétním výjimkám uvedeným v analýze, nelze přijmout konkrétní závěr, neboť o výjimkách ze zdanění bude rozhodnuto na úrovni vlády.

4. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Jako zásadní připomínky uvádí, že návrh na zahrnutí „povinných pojistných příspěvků“ v současnosti placených zaměstnavatelem do základu daně bude mít zásadní dopady do oblasti nemocenského pojištění a základního důchodového pojištění, neboť se dotkne především výdajové stránky těchto pojistných systémů, vyžádá si podstatné změny právní úpravy nemocenského a základního důchodového pojištění (včetně změn konstrukce výpočtu dávek nemocenského a důchodového pojištění), vyvolané potřebou předejít skokovému navýšení nově přiznávaných dávek a dále zdůrazňuje, že výše uvedený návrh na zahrnutí „povinných pojistných příspěvků“ do základu daně může vážně ohrozit probíhající přípravu realizace již schválených změn zákona o důchodovém pojištění v rámci I. etapy důchodové reformy, které nabývají účinnosti dne 1. 1. 2010.

Stanovisko Ministerstva financí

Nelze zatím přijmout konkrétní závěr. Jedná se o zásadní změnu systému řešené samostatně na poradě ekonomických ministrů.

5. Ministerstvo pro místní rozvoj

Je požadováno, aby investice do lidského kapitálu byly obdobně jako investice do fyzického kapitálu - položkami odpočitatelnými z daňového základu, a to jak v případě poplatníka, tak v případě dětí. Výše odpočtu na děti by také měla přiměřeným způsobem reflektovat skutečné výdaje domácností na tuto investici do lidského kapitálu.

Stanovisko ministerstva financí

Postup navrhaný ve věcném záměru je pro poplatníky výhodnější. Jedná se o výdajový paušál, kdy poplatník nemusí prokazovat skutečné výdaje a ani je evidovat. Pokud by problém chudoby měl být řešen mimo rámec daňového systému, spadala by tato problematika do systému sociálních dávek.

6. Kabinet vedoucího Úřadu vlády

Navržený koncept "super-super-hrubé" mzdy, bude představovat zavedení celé nové škály sazeb a koeficientů do zákona o daních z příjmů.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. Nastavení nového systému hrubé mzdy, tj. i přepočítávacích koeficientů v souvislosti se sjednocením vyměřovacích základů (pro výpočet daně a pojistného) a sazeb pro účely výpočtu pojistného (nově placeného výlučně zaměstnancem), by bylo řešeno v úzké spolupráci s příslušnými resorty (Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem zdravotnictví).

Pro úplnost je však třeba uvést, že při realizaci navrhaného nového systému tzv. hrubé mzdy, nebudou a ani nemohou být příslušné přepočítací koeficienty a výše sazeb pojistného

součástí nového zákona o daních z příjmů, ale budou stanoveny příslušnými zvláštními právními předpisy v rámci doprovodného zákona.

II. Zásadní připomínky k věcnému návrhu zákona od nepovinných připomínkových míst

1. Asociace samostatných odborů, Českomoravská konfederace odborových svazů
Vyjadřují zásadní nesouhlas s nahrazením tzv. superhrubé mzdy novým pojetím hrubé mzdy, neboť by se dále prohloubily nerovnosti v přístupu k různým příjmovým skupinám občanů. ČMKOS upozorňuje, že by došlo k výraznému zkomplikování nejen výpočtu daně z příjmů ze závislé činnosti, k vyvolání dodatečných nákladů na zásadní změnu softwarů, k naprostému rozrušení vypovídací schopnosti mzdové statistiky, ke znehodnocení mezinárodního srovnání mzdových úrovní, a ke zneprůhlednění jakéhokoli poměrového ukazatele obsahujícího hrubou mzdu.

Stanovisko Ministerstva financí

Viz. I. bod 2. – Ministerstvo práce a sociálních věcí.

III. Zásadní připomínky od všech připomínkových míst k auditu výjimek

1. Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu, ČMKOS

Nesouhlasí se zrušením osvobození příjmů z prodeje nemovitostí.

Stanovisko Ministerstva financí

Zrušení osvobození se nedotkne nemovitostí, na které se vztahuje priorita, tedy nemovitostí určených k bydlení. Příjmy z prodeje nemovitostí budou považovány za příjem z kapitálového majetku, pro který v rámci zjednodušení daňového zákona bude stanoven roční limit pro osvobození zisku z kapitálového majetku. Změna se dotkne pouze nemovitostí nabytých ode dne účinnosti zákona.

2. Ministerstvo průmyslu a obchodu, ČMKOS, Asociace fondů a asset managementu ČR

Nesouhlasí s navrhovanou úpravou zdaňování příjmů z prodeje cenných papírů. Požadují zachování časového testu pro osvobození těchto příjmů.

Stanovisko Ministerstva financí

Příjmy z prodeje cenných papírů budou obdobně jako příjmy z prodeje nemovitostí považovány za příjem z kapitálového majetku, pro který v rámci zjednodušení daňového zákona bude stanoven roční limit pro osvobození zisku z kapitálového majetku. Změna se dotkne pouze cenných papírů nabytých ode dne účinnosti zákona.

3. Ministerstvo pro místní rozvoj, Český báňský úřad, Asociace samostatných odborů

Nesouhlasí se zrušením osvobození úroků z vkladů ze stavebního spoření.

Stanovisko Ministerstva financí

Stavební spoření je podporováno jinými formami, a to i daňovou podporou ve formě možnosti odpočtu úroků z úvěru ze stavebního spoření od základu daně a z daňového hlediska zde nejsou důvody, proč by osvobození úroků z vkladů mělo být i nadále zachováno. V principu se jedná o neodůvodněnou podporu vybraného bankovního produktu navíc ve fázi spoření, kdy ještě není zaručeno, že získané prostředky budou skutečně použity na uspokojení bytové potřeby. Daňová podpora se tedy soustředí právě na fázi, kdy jsou k naspořeným prostředkům poskytovány úvěry, které jsou vynaloženy na obstarání bytové potřeby.

4. Družstevní asociace ČR, SČMVD, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Nesouhlasí s navrhovanou úpravou zdaňování příjmů z převodu členských práv družstva a obchodních podílů.

Stanovisko Ministerstva financí

Návrh nelze akceptovat. Navrhuje se opatření, podle kterého by se do daňového přiznání neuváděl kapitálový zisk plynoucí z příjmů z prodeje obchodních podílů a členských práv v družstvu, pokud v úhrnu s kapitálovými zisky z prodeje cenných papírů nepřesáhne u poplatníka zákonem stanovený roční limit.

5. Asociace samostatných odborů

Nesouhlasí s návrhem na zrušení nezdánitelné části základu daně ve výši členských příspěvků zaplacených odborové organizaci.

Stanovisko Ministerstva financí

Návrh nelze akceptovat. Tato nezdánitelná část základu daně je nesystémovou a neodůvodnitelnou podporou jedné zájmové skupiny.

6. Český báňský úřad, Moravskoslezský kraj, Družstevní asociace ČR, SČMVD, Asociace samostatných odborů, ČMKOS, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Akademie věd,

Nesouhlasí se zrušením osvobození hodnoty stravování na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného jinými subjekty - včetně stravenek.

Stanovisko Ministerstva financí

Podle § 236 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen zaměstnancům ve všech směnách umožnit stravování, resp. má možnost stravování poskytovat i bývalým zaměstnancům (starobním důchodcům) nebo zaměstnancům po dobu jejich dovolené či po dobu dočasné pracovní neschopnosti. Podle zákoníku práce ale zaměstnavatel nemá povinnost stravování zaměstnancům financovat. Daňový dopad spojený se stravováním bude z části kompenzován zaměstnaneckým výdajovým paušálem a bude-li stravování zajišťované zaměstnavatelem ve vlastním zařízení, u zaměstnanců budou osvobozena adresně neurčená plnění (vynaložená např. na provoz stravovacího zařízení apod.).

7. Český báňský úřad

Nesouhlasí se zrušením osvobození hodnoty nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem na pracovišti z FKSP.

Stanovisko Ministerstva financí

Hodnota ochranných nápojů, které má zaměstnavatel povinnost poskytovat podle zvláštního právního předpisu, nebude jako doposud u zaměstnanců předmětem daně. Další nealkoholické nápoje není zaměstnavatel povinen na pracovišti poskytovat a rovněž ani financovat. Od daně budou ale nově osvobozena neadresná plnění, která nelze jednoduchým způsobem přiřazovat jednotlivým zaměstnancům a daňový dopad spojený s občerstvením na pracovišti bude z části kompenzován též zaměstnaneckým výdajovým paušálem.

8. Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Český báňský úřad, Moravskoslezský kraj, Úřad pro zahraniční styky a informace, Asociace samostatných odborů, ČMKOS, Akademie věd

Nesouhlasí se zrušením osvobození nepeněžních plnění z FKSP, ze sociálního fondu nebo ze zisku po zdanění apod. poskytovaných zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě možnosti použít např. rekreační, vzdělávací a zdravotnická zařízení, nebo příspěvku na kulturní pořady a sportovní akce aj.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se o nepovinné plnění zaměstnavatele poskytované většinou za účelem posílení pozitivního vztahu k podniku, firmě, udržení zaměstnanců, jejich spokojenosti nebo za účelem jejich relaxace či rehabilitace. Tyto zaměstnanecké výhody představují širší kategorii pracovních vztahů, řídí se zvyklostmi dlouhodobě budovaných vztahů mezi zaměstnanci firmy a vedením podniku a respektováním odborů jako partnera vedení organizace.

Od daně budou ale nově osvobozena neadresná plnění, která nelze jednoduchým způsobem přiřazovat jednotlivým zaměstnancům (např. permanentní vstupenky na sportovní a kulturní pořady atp.).

9. Český báňský úřad, Asociace samostatných odborů

Nesouhlasí se zrušením osvobození bezplatných nebo zlevněných jízdenek poskytovaných zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům.

Stanovisko Ministerstva financí

Toto osvobození se týká jen vybrané skupiny zaměstnanců a bývalých zaměstnanců zaměstnavatelů provozujících veřejnou dopravu osob (silniční, železniční a letecká) včetně jejich rodinných příslušníků. Nově navržený zaměstnanecký výdajový paušál má zaměstnancům kompenzovat zejména výdaje spojené s dopravou do zaměstnání.

10. Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace

Nesouhlasí se zrušením osvobození peněžního plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sborů.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se např. o peněžní náhrady za výstrojní a proviantní náležitosti v souvislosti s výkonem služby u vojáků z povolání podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání a podle § 17 vyhlášky č. 266/1999 Sb. a obdobná plnění poskytovaná příslušníkům bezpečnostních sborů. S ohledem na profesionalizaci a modernizaci výše uvedených ozbrojených složek nejsou důvody (sociální a ekonomické) nadále posuzovat tyto profese z daňového hlediska odchylně od ostatních zaměstnání.

11. Český báňský úřad

Nesouhlasí se zrušením mzdového vyrovnání vypláceného podle vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci.

Stanovisko Ministerstva financí

Podle § 7 odst. 2 cit. vyhlášky přísluší mzdové vyrovnání za dobu poskytování peněžitých dávek nemocenského pojištění nahrazujících mzdu ve výši rozdílu mezi těmito dávkami, které by pracovník pobíral na dřívějším pracovišti, a dávkami přiznanými na novém pracovišti. Toto daňové osvobození je nesystémové neboť u jiných profesí pracovníkům nenáleží Svým charakterem se jedná o příjem plynoucí zaměstnanci v souvislosti s dřívějším výkonem závislé činnosti, který je jinak u ostatních profesí na straně zaměstnanců vždy zdaněn.

12. ČMKOS

Uvádí, že není jasné, jakého rozsahu poplatníků daňové osvobození náhrady za ztrátu na důchodu přiznané podle zákoníku práce za dobu před 1.1.1989 a vyplácené po 31.12.1992 týká. Pochybuje o systémovosti návrhu pokud jde o náhradu, která je odvozena z „čistého“ příjmu.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se o náhrady, které jsou poskytovány podle pracovně právních předpisů platných do konce roku 1988. Tyto náhrady byly vypočítávány z důchodu ze sociálního zabezpečení, a proto nepodléhaly zdanění. Osvobození se tedy vztahuje na náhrady za ztrátu na důchodu, které jsou i nadále vypláceny podle dřívějších předpisů. U ostatních nepodnikajících osob jsou podle § 4 odst. 1 písm. d) ZDP přijaté náhrady škody osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob, ale s výjimkou plateb přijatých jako náhrada za ztrátu příjmu. Z tohoto důvodu se jeví výše zmíněná právní úprava jako nesystémová.

13. Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra

Nesouhlasí se zrušením osvobození zvláštního příplatku nebo příplatku poskytovaného v cizí měně vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů působícím v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů.

Stanovisko Ministerstva financí

Příplatek náleží po dobu působení v zahraničí v rozpětí 700 až 4000 USD měsíčně, popř. v rovnocenné výši v EURO. V současné době neexistuje žádný sociální ani ekonomický důvod, aby uvedené příjmy nepodléhaly zdanění. Jedná se fakticky o jakousi formu příplatku ke mzdě, který obecně podléhá zdanění.

14. Český báňský úřad, ČMKOS

Nesouhlasí se zrušením osvobození odstupného vypláceného pracovníkům v hornictví.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se o odstupné poskytované podle zrušené vyhlášky č.19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníkům v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, ve výši příslušného násobku průměrného („hrubého“) výdělku zjištěného podle pracovněprávních předpisů a z finančních nákladů organizace. Tato vyhláška byla zrušena k 1.12.2003 vyhláškou č. 405/2003 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, s tím, že nároky, které vznikly dotčeným pracovníkům před účinností této vyhlášky se posuzují podle výše cit. vyhlášky. Vzhledem k jednorázovému charakteru tohoto odstupného a termínům platnosti daných norem lze předpokládat, že se toto odstupné poskytuje jen ojedinele. Je nutno ale současně uvést, že odstupné ve všech ostatních případech je zdanitelným příjmem.

15. Ministerstvo obrany

Nesouhlasí se zrušením osvobození plnění poskytovaných ozbrojenými silami vojákům a žákům vojenských škol

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se např. o služné, příplatek za službu ve ztížených a zdraví škodlivých podmínkách, přepravní náležitosti, proviantní náležitosti, výstrojní náležitosti, ubytování, věcné nebo peněžité dary poskytnuté jako kázeňské odměny, odměna vojákovi v aktivní záloze dobrovolné a kapesné žáka, který není vojákem v činné službě a který se studiem na VŠ soustavně připravuje k výkonu služby. Neexistuje žádný sociální ani ekonomický důvod, pohlížet daňově na tuto profesi odchýlně od ostatních běžných zaměstnání.

16. Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace

Nesouhlasí se zrušením osvobození kázeňských odměn poskytovaných příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se např. o kázeňské odměny (peněžité nebo věcný dar) poskytované vojákům a dále o kázeňské odměny poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů.

V současnosti není důvod, aby se na odměny a dary přijaté v souvislosti s výkonem činnosti v rámci služebního poměru v těchto složkách pohlíželo jinak než na obdobná plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům v jiných profesích.

17. Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace

Nesouhlasí se zrušením osvobození výsluhových náležitostí a přídatku na bydlení u příslušníků ozbrojených sborů.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se např. o výsluhový příspěvek podle § 132 a násl. zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, odbytné podle § 138 cit. zákona, odchodné podle § 141 cit. zákona a úmrtné podle § 141 cit. zákona, dále o přídatek na bydlení u vojáků z povolání a nároky souvisící se skončením služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a obdobná plnění poskytovaná příslušníkům bezpečnostních sborů podle zákona č. 361/2003 Sb. Jedná se o nesystémové daňové výhody, které byly převzaty z dřívějších právních předpisů o zdaňování mezd a byly poplatné době svého vzniku.

18. Asociace samostatných odborů, ČMKOS

Nesouhlasí se zrušením osvobození hodnoty přechodného ubytování poskytované jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, jehož limit ční maximálně 3 500 Kč měsíčně.

Stanovisko Ministerstva financí

Jedná se o opatření k posílení mobility pracovní síly, která dnes není celospolečenskou prioritou. Zrušení daňového osvobození je v tomto případě systémovým opatřením a mělo by být do jisté míry kompenzováno zavedením tzv. zaměstnaneckého výdajového paušálu.

19. Družstevní asociace ČR, SČMVD

Požaduje, aby s cílem podpory důchodové reformy (zvýšení zájmu o dobrovolné doplňkové důchodové pojištění) byly navýšeny stávající limity pro osvobození příjmu plynoucího z příspěvku zaměstnavatele zaměstnanci na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění.

Stanovisko Ministerstva financí

K připomínce uvádí, že předmětem věcného záměru nového zákona o daních z příjmů není nastavení konkrétních číselných parametrů.

Navíc by to mohlo být považováno za nepřímou podporu penzijních fondů a pojišťoven.

B: K části týkající se zdaňování právnických osob:

I. Zásadní připomínky k věcnému návrhu zákona od povinných připomínkových míst

1 Ministr a předseda Legislativní rady vlády

Uplatňuje zásadní připomínku, že předložený návrh věcného záměru zákona o daních z příjmů není způsobilý k projednání ve vládě, protože se nejedná o koncepčně novou právní úpravu zdaňování příjmů v České republice. Změna koncepce musí spočívat především v tom, že se základ daně bude vymezen konkrétně a jednoznačně. Předmětem zdanění by měl být pouze pozitivně vymezený okruh příjmů.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. O koncepčně nový návrh se nejedná, protože jediným zadáním při zpracování věcného záměru bylo zjednodušení stávající legislativní úpravy. Smyslem předložení věcného záměru do vlády je získání výstupu pro další fázi legislativního procesu, tj. pro zpracování paragrafovaného znění, s tím, že způsob vymezení předmětu daně jako příjmů z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem je zcela obvyklý a běžně používaný v evropských legislativách.

2. Olomoucký kraj a Ústecký kraj

Požaduje umožnit daňové odpisování hmotného majetku u majetku územně samosprávných celků, který je svěřen do správy jimi zřízených příspěvkových organizací.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. Nelze souhlasit se zavedením principu, že daňové odpisy bude uplatňovat i nevládní majetku, bezúplatně užívající cizí majetek. Přitom vlastník je schopen přímého výkonu vlastnických práv a všechna práva vlastníka s výjimkou daňových odpisů si ponechá.

II. Zásadní připomínky k věcnému návrhu zákona od nepovinných připomínkových míst

K navrhované úpravě zdaňování příjmů právnických osob byly všechny připomínky nepovinných připomínkových míst vypořádány bez rozporu.

III. Zásadní připomínky od všech připomínkových míst k auditu výjimek

1. Ministerstvo kultury

Nesouhlasí s návrhem na zrušení osvobození ocenění v oblasti kultury.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. Ze systémového hlediska není důvod dané příjmy od daně z příjmů osvobozovat. Jedná se o určitou analogii s poskytováním dotací, které, pokud se u účetních jednotek účtují ve prospěch výnosů také nejsou tyto výnosy od daně z příjmů osvobozeny. Za současného účtování o nákladech, které jsou dotacemi kryty, se jedná o operaci daňově neutrální. Současně oblast ocenění v oblasti kultury není í prioritou vlády, která by měla být řešena daní z příjmů.

2. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nesouhlasí s návrhem na zrušení slev na dani z příjmů zaměstnavatele při zaměstnávání zdravotně postižených.

Stanovisko Ministerstva financí

Nevýhodou daňové podpory zaměstnávání zdravotně postižených formou slevy na dani je podmínka vykázání daňové povinnosti, neboť sleva není převoditelná do dalších zdaňovacích období. Možnost uplatňování slevy na dani oproti současné situaci dále ztíží navrhované zrušení možnosti přerušit daňové odpisování a tím vykázání základu daně resp. daňové povinnosti, tj. vytvoření prostoru pro uplatnění slevy na dani.

Navrhované zrušení slev předpokládá podporu uvedené oblasti z úrovně MPSV, kterému by měl být v odpovídající výši upraveny rozpočtové výdaje k pokrytí podpory (pravděpodobně formou dotací) zaměstnávání zdravotně postižených osob. Akceptování tohoto zrušení předpokládá další jednání mezi MF a MPSV k zajištění odpovídající podpory v dané oblasti minimálně na současné úrovni.

3. Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nesouhlasí se zrušením slev na dani v režimu investičních pobídek.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. MF při přípravě zcela nové právní normy o zdaňování příjmů v České republice, jejímž hlavním cílem je významné zjednodušení právní úpravy v této oblasti, se vychází z dosud existujícího úkolu v usnesení vlády č. 445/2008 z 21.4.2008 zrušit zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. Tento úkol dosud trvá. Pro další postup je proto rozhodující rozhodnutí vlády o tom, zda systém investičních pobídek v ČR bude zachován či nikoliv.

4. Ministerstvo životního prostředí

Nesouhlasí se zrušením osvobození příjmů z provozu vybraných ekologických zařízení.

Stanovisko Ministerstva financí

Uvedenou zásadní připomínku není možno akceptovat. Ze systémového hlediska není důvod dané příjmy od daně z příjmů osvobodit, neboť provozovatelé dotčených zařízení jsou významně podporováni jinými nástroji – výše výkupních cen elektřiny, nástroje v oblasti nepřímých daní, a proto nepovažujeme za systémovou vícezdrojovou podporu.